

แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข

ตามการผ่อนคลายการบังคับใช้ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ในระยะที่ ๔
สำหรับการขนส่งสาธารณะข้ามเขตพื้นที่จังหวัด

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

การขนส่งสาธารณะข้ามเขตพื้นที่จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับการเดินทางของประชาชนภายหลังจากมาตรการผ่อนคลายการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด ซึ่งใช้ระบบขนส่งสาธารณะทุกประเภท ทั้งรถโดยสารประจำทาง รถปรับอากาศ รถตู้ รถไฟ เรือ เครื่องบิน ซึ่งมีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดกันของผู้โดยสารที่มาจากหลากหลายพื้นที่ จึงอาจก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้ ทั้งจากการสัมผัสระหว่างบุคคลหรือจากการสัมผัสจากอุปกรณ์ต่างๆ ระหว่างการเดินทาง ควรจำกัดจำนวนผู้ใช้บริการไม่ให้มีจำนวนมากเกินไป ลงทะเบียนและยืนยันการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด กรมอนามัยจึงมีแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้รับผิดชอบอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารหรือผู้ประกอบการ พนักงาน และผู้โดยสารดังนี้

๑. แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้รับผิดชอบอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารหรือผู้ประกอบการ

- ๑) ให้มีระบบการคัดกรองพนักงานและผู้โดยสารหากพบว่ามิใช่ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ หรือมีอุณหภูมิร่างกายเท่ากับหรือมากกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส ขึ้นไป แจ้งงดให้บริการ และแนะนำไปพบแพทย์
- ๒) ให้พนักงานและผู้โดยสารสวมหน้ากากผ้าหรืออนามัยตลอดเวลา และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองที่จำเป็นสำหรับพนักงาน เช่น แผ่นใสครอบหน้า (Face shield) เป็นต้น
- ๓) จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์สำหรับทำความสะอาดมือไว้บริการบริเวณต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เช่น จุดประชาสัมพันธ์ จุดจำหน่ายตั๋ว ทางเข้า-ออกอาคารผู้โดยสาร ทางเข้า-ออกห้องโดยสาร เป็นต้น และจัดอีกส่วนหนึ่งเฉพาะสำหรับพนักงานอย่างเพียงพอ
- ๔) จำกัดจำนวนผู้ใช้บริการไม่ให้แออัดทั้งในสถานีขนส่ง ขานชลาสถานีรถไฟ ท่าเรือ สนามบิน และจัดที่นั่งโดยเว้นระยะห่าง ๑ ที่นั่ง สำหรับการเดินทางด้วยเครื่องบินในกรณีไม่พบผู้ติดเชื้อภายในประเทศอาจพิจารณาจัดให้บริการผู้โดยสารบนอากาศยานครบทุกที่นั่ง ทั้งนี้ต้องมีการควบคุมระบบหมุนเวียนอากาศที่ดี
- ๕) เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑ เมตร เช่น ที่นั่งรอบบริเวณสถานีขนส่งผู้โดยสาร ขานชลา สนามบิน การต่อแถวขึ้นเครื่องโดยสาร/ซื้อตั๋วโดยสาร
- ๖) ลดโอกาสการสัมผัสใกล้ชิดกัน เช่น ใช้วิธีการจองตั๋ว/ชำระเงินแบบออนไลน์
- ๗) ทำความสะอาดพื้นที่ บริเวณพื้นผิว และอุปกรณ์ที่มีการสัมผัสร่วมกัน ดังนี้
 - ทำความสะอาดอาคารผู้โดยสารและพื้นที่โดยรอบ พื้นผิวสัมผัส เครื่องมือเครื่องใช้ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และอาจฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐ % หรือโซเดียมไฮโปคลอไรท์ ๐.๑% โดยเน้นจุดที่มีผู้สัมผัสร่วมกัน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เคาน์เตอร์จำหน่ายตั๋วโดยสาร ปุ่มกดตู้จำหน่ายตั๋ว ปุ่มกดตู้จำหน่ายเครื่องดื่ม มือจับประตู ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น
 - ทำความสะอาดห้องส้วมในอาคารผู้โดยสารทุก ๒ ชั่วโมง และอาจเพิ่มความถี่ในการทำความสะอาดมากขึ้น ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และอาจฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือโซเดียมไฮโปคลอไรท์ (น้ำยา

พอกขาว) ๐.๑% บริเวณจุดเสี่ยง ได้แก่ กลอนหรือลูกบิดประตู ก๊อกน้ำอ่างล้างมือ ที่รองนั่งโถส้วม ที่กดโถส้วมหรือโถปัสสาวะ สายฉีดน้ำชำระ และพื้นห้องส้วม ทั้งนี้ต้องจัดให้มีสบู่สำหรับล้างมืออย่างเพียงพอ

- กำจัดขยะและทำความสะอาดในยานพาหนะและทำความสะอาดห้องส้วมถูกรอบหลังเสร็จสิ้นการขนส่งผู้โดยสาร และอาจฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐ % หรือโซเดียมไฮโปคลอไรท์ ๐.๑% เน้นจุดสัมผัสร่วม เช่น ที่พักแขน พนักพิง ราวจับ เบาะนั่ง หน้าต่าง เป็นต้น

- อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ผ้าห่ม ปลอกหมอน ต้องเปลี่ยนใหม่ถูกรอบที่ให้บริการ ไม่นำมาใช้ซ้ำ

๘) หากมีร้านอาหาร เครื่องดื่ม ในบริเวณอาคารผู้โดยสารให้หากมีร้านอาหาร เครื่องดื่ม ให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขสำหรับการจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มในศูนย์อาหาร โรงอาหาร ร้านอาหารหรือเครื่องดื่มทั่วไป ที่กำหนด

๙) การจัดบริการอาหารในระหว่างการเดินทาง ให้จัดบริการอาหารในลักษณะแบบกล่อง หรือรูปแบบอาหารชุดเดียว โดยเลือกผู้ประกอบการที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหาร

๑๐) จัดให้มีถังขยะที่มีฝาปิดไว้บริเวณภายในอาคารผู้โดยสาร และเก็บรวบรวมขยะเพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง

๑๑) จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี มีอัตราการหมุนเวียนของอากาศอย่างเพียงพอทั้งในอาคารผู้โดยสาร และห้องส้วม และทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศสม่ำเสมออย่างน้อยทุก ๖ เดือน

๑๒) ให้เปิดประตูหน้าต่างเพื่อระบายอากาศทุกครึ่งในขณะพักรถโดยสาร รถไฟ หรือเรือ หรืออาจพิจารณาให้จอดพักรถเพื่อเปิดประตูหน้าต่างระบายอากาศทุก ๒ ชั่วโมง

๑๓) งดกิจกรรมที่มีเสียงดังหรือทำให้เกิดการรวมตัวกันของผู้โดยสาร

๑๔) ชี้แจงให้ผู้โดยสาร ทราบขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการเข้าใช้บริการสถานที่ และให้คำแนะนำ สื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้โดยสารล้างมือก่อนขึ้นเครื่องโดยสารทุกครั้ง การป้องกันและการลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายเชื้อโรคให้กับพนักงานและผู้โดยสารปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

๑๕) มีมาตรการติดตามข้อมูลของผู้โดยสาร เช่น การใช้แอปพลิเคชันทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามที่ทางราชการกำหนด หรือใช้มาตรการควบคุมการเข้าออกสถานที่ด้วยการบันทึกข้อมูลและรายงานทดแทน

๒. แนวทางปฏิบัติสำหรับพนักงาน

๑) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงาน และให้พบแพทย์ทันที

๒) ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกครั้งที่ได้รับบริการ

๓) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ก่อนและหลังให้บริการ หลังเข้าห้องน้ำ หลีกเลี่ยงการสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง และดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด

๔) พนักงานที่ปฏิบัติงานในจุดเสี่ยง เช่น พนักงานทำความสะอาด พนักงานเก็บรวบรวมขยะ ต้องป้องกันตนเองโดยสวมถุงมือ รองเท้า หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนเชื้อโรค และเมื่อปฏิบัติงานเสร็จต้องล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาด หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง หากเป็นไปได้ควรอาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันทีหลังปฏิบัติงานเสร็จ

๓. แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้โดยสาร

- ๑) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้งดการเดินทาง และพบแพทย์ทันที
- ๒) สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาการเดินทาง
- ๓) เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑-๒ เมตร และหลีกเลี่ยงการพูดคุยโดยไม่จำเป็น
- ๔) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำหรือเจลแอลกอฮอล์ก่อนขึ้นรถโดยสาร รถไฟ เรือ อากาศยานทุกครั้ง และ หลังเข้าห้องน้ำ หลังการจับลูกบิดประตูหรือจุดที่มีการสัมผัสร่วมกัน หลีกเลี่ยงการสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น เมื่อกลับถึงบ้านควรเปลี่ยนเสื้อผ้าและอาบน้ำทันที
- ๕) ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่อย่างเคร่งครัด

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓